

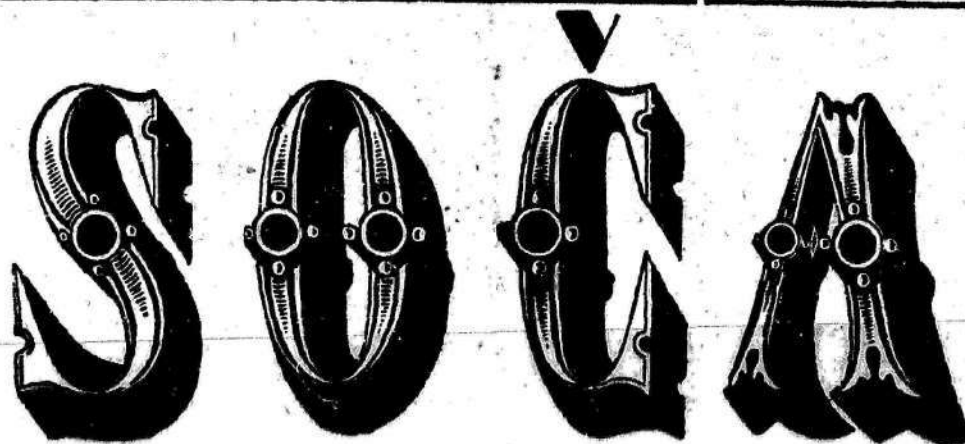
„Soča“ izhaja vsak četrtek in velja s pošto prejemanja ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto f. 4.50
Pol leta „ 2.30
Četrt leta „ 1.20

Pri oznanilih in prav tako pri „poslanih“ se plačuje za navadno trislovo vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat
7 „ „ „ 2 „
6 „ „ „ 2 „

Za večje črke po prostoru.

Posamezne številke se dobivajo
10 soldov v Gorici v tobakarni
spiski ulici blizu „treh kron“
v Trstu v tobakarni „Via della ca-
serma 60“.

Naročnina in dopisi naj se blago-
voljno pošiljajo pod naslovom: Viktor
Dolenec v Gorici. — Rokopisi se ne
vračajo; dopisi naj se blagovoljno fran-
kujejo. — Delalcem in drugim nepro-
možnim se naročnina zniža, ako se oglasi
se pri uredništvu.

Glasilo slovenskega političnega društva goriškega za brambo narodnih pravic.

Našim narodnim volilcem!

Prvikrat stopi pred Vas novo, iz prejšnjih zedinjeno politično društvo v velevažni zadevi novih volitev. Poslušajte tedaj in berite naslednje priporočilo.

Občni zbor političnega društva „SLOGA“ je sprejel 16. t. m. po odborovem predlogu enoglasno sledeče kandidate za deželni zbor:

Za kmečke občine v Goriški okolici:

dr. Josipa Tonklija — prof. Franceta Povše-ta.

Za kmečke občine v Sežanskem okraji:

Viktorja Doleneč-a — Antona Mohorčič-a.

Za kmečke občine v Tominskem okraji:

Antona Gorjup-a — Izidora Pagliaruzzi-a.

Za mesta in trge

dr. Josipa Jakopič-a.

Za veliko posestvo se naznanijo kandidati pozneje.

MOŽJE VOLILCI!

Pri Vas zdaj stoji, da zmagajo pri volitvah narodni kandidati. Morda bi enemu ali drugemu izmed Vas ta ali uni kandidat ne bil popolnoma po volji. Pomislite, da jih je občni zbor enoglasno sprejel. Odbor društva pa je stvar resno in večkratno pretresoval, predno da se je odločil za imenovane kandidate. Njemu je šlo za to, da zasedejo velevažno mesto v dež. zboru možje neodvisni, spretni, značajni. Vse druge ozire je pustil na stran. Preveč se je narodna stvar v pretekli šestletni sesiji popustila in zavlekla, treba je novih, spretnih moči spraviti v dež. zbor.

Dr. Jos. Tonkli, advokat v Gorici, je spretna, izurjena moč in nam Slovincem neobhodno potrebna v deželnem zboru. Kaj je on za nas Slovence storil, znano je iz prejšnjega njegovega delovanja v deželnem zboru in odboru. To njegovo delovanje je tudi zdaj njegov program, kakor je sam zagotovil v občnem zboru. Kar smo dosegli Slovenci na Goriškem, rekel je dr. Gabrijevčič v občnem zboru, imamo se zahvaliti skupnemu delovanju dr. Tonklija, prof. Marušiča in Winklerja (pa tudi Gorjupa, rečemo mi) v prejšnji šestletni sesiji. Da bi bili poslednji poslanci le zamogli vse to ohraniti!

Prof. Fr. Povše je strokovnjak v kmetijstvu. Želijo naši kmeti z možnega zastopnika, boljšega ne najdejo. On pozna potrebe ubogega kmeta, ima serce za njegove skeleče rane in je značaj skoz in skoz.

Viktor Doleneč, sam kupec, bo znal spretno in odločno potegovati se za zanemarjene kupčijske in obrtnijske zadeve naše dežele. Njegovo delovanje na narodnem polju je dovolj znano. Dovolj, če rečemo, da pod njegovim uredništvom šteje „Soča“ že VI. tečaj.

Gosp. Mohorčič, posestnik v Naklem na gorenjem Krasu je gotovo dobro znan kraškimi volilcem, da ni treba ga jim še priporočati.

Anton Gorjup, — kedo na Goriškem bistroumnega moža ne pozna, vselej pripravljene, če gre koga z malo besedami spodbiti? Dasi ravno v ces. službi, pokazal se je vselej neodvisnega. Toliko več zdaj, ko gre v kratkem v pokoj. Sicer je mož v zadnjem času nekako otrpnil. Zdi se, da mu je manjkalo prave spodbuje. Te ne bo pogrešal v prihodnjem deželnem zboru, če zmagajo imenovani kandidati.

G. Izidor Pagliaruzzi, posestnik in župan v Kobaridu je, kakor slišimo, v svojem domačem kraju nekako nepriljubljen radi strogega, to in tam preojstrega postopanja. Ne smemo pa prezirati, da je mož v deželnem zboru dobra moč. On ima sploh dobre namene pred očmi; ko bi njega ne bilo, Kobaridskega močvirja posušenje bi se ne bilo nikdar pričelo.

G. dr. Jakopič Jožef je jako čislani odvetnik v Gorici, še mlad mož, pa bo s časom, nadejamo se, izvrstna narodna moč.

Z mirno vestjo tedaj je zamogel odbor društva s temi kandidati stopiti pred občni zbor. Navdušenje občnega zbora—bilo jih je čez stotino samo odličnih mož in volilcev — je pokazalo, da je odbor svojo nalogo do zdaj vestno in nepristransko zvršil. Društvo „Sloga“ je izraz političnega menenja Slovencev na Goriškem.

Volilci! vse druge ozire zdaj na stran. Kedor bi zdaj volil nasprotno, je odpadnik in izdajalec domovine, rekel je en odbornik v svojem govoru. Če zdaj ne zamoremo biti edini, ne zaslužimo drugega, kakor da smo podlaga tujčevi peti. Bog nas tega varuj! Na Vas, volilni možje, poudarjal je Vik. Doleneč, predsednik društva, ozira se zdaj ne le Goriško, ampak vsa Slovenija. Pri nas na Goriškem je pričelo pomirje med strankama in je upljivala na vso Slovenijo. Pri nas naj se pomirju krona doda in Slovenija bo edina. Složno tedaj možje in zmaga je naša.

Odbor narodnega političnega društva
„SLOGA.“

Jugoslovansko bojišče.

Iz serbskega bojišča zopet nij nič posebnega. V moravski dolini vse miruje, bolj nego v času osem-dnevne premirja. Na Timoku poleg Zajčarja, kjer si stojita naproti Osman paša in Lešjanin, poprijel je baje zadnji ofenzivo proti turški jako oslabljeni vojski, kajti Osman paša je moral velik del svoje vojske poslati na pomoč Kerim paši na Moravo, a do sedaj nij še bilo nič posebnega čuti iz teh krajev. Lazar Antič krenil jo je čez Jankovo Klizuro v topliško dolino, kakor smo zadnjič poročali, in je baje vzel tudi uže Kuršumlje, važno pozicijo mej Nišem in Mitrovico, zadnjo postajo saloniške železnice. — Na Ibarji so tudi poskusili Turci ulomiti v Srbijo, a ruski general Novoselov posvetil jim je proti Novej Varoši. Pričakuje se, da bode Novoselov, ker je baje močnejši od Turkov, marsikal proti Sjenici ter da pride na ta način v zvezo s Černogorci. — Na Drini, kjer je serbska vojska jako oslabila se po odpošiljanju močnih oddelkov na Moravo, poprijeli so bili Turci ofenzivo in bombardirali so Ložnico na serbskih tleh a bili so s precejšnjimi izgubami zopet nazaj verženi čez Drino.

Ustaja bosniška oživlja se zopet precej močno, da so morali Turci odposlati iz Sarajeva dva batalijona redifov in iz Bjeline en batalijon nizamov s 6 topovi v Livno, kateremu se ustaška krdela približujejo. Isto tako odšel je en batalijon iz Bjeline v Jajce. Despotovič se sploh dobro vede se svojimi četami, katere so v precej močnih oddelkih razdeljene po celem zahodnej Bosni do Banjaluke in Livnega. Despotovič sam vzel je Turkom mesto Ključ na jugozahodni strani Banjaluke.

Precej povoljne vesti dohajajo nam iz črnogorskega bojišča. Derviš paša bil je namreč zopet dobro tepen in izgubil je nad 2000 mož mrtvih, mej njimi tudi uže znanega Djeladin pašo in mnogo častnikov. Dne 9. t. m. krenil jo je bil Derviš paša čez Visočico s 30 batalijoni vojnikov in mnogimi topovi na Miljane, kjer ga je zadrževal en batalijon perjanikov (telesne straže knezeve) toliko časa, da je prišel vojvoda Plamenac z dvema batalijonoma na pomoč in Turke od strani zagrabil. Po dolgem močnem streljanju morali so se pa vendar Černogorci umakniti mnogostvilkemu sovražniku. Dne 10. t. m. napotil se je Derviš paša na vse jutro proti Danilovgradu. Vojvoda St. Radonič zagrabil je v tej sili Turke v levo krilo od Zagarca sem s štirimi batalijoni, mej tem ko je Plamenac s tremi batalijoni prodirajoče Turke ustavljaj. Po dolgem hudem boju prikazal se je vojvoda Piletič, kateri je bil mej vsem tem potok Zeto prekoračil, na Veljem berdu Turkom za hrbtom; vojvoda Marko Miljanov pak odpotil se je bil iz Kučjanskega s petimi batalijoni proti Podgorici. Skrajni čas je bil sedaj za Derviš pašo umakniti se zopet na Visočico. drugače bi bilo po njem in celem njegovej vojski. Da je komaj rešil sebe in svoje gotovega pogina, spričuje nam njegova velika izguba, mej tem ko imajo Černogorci le malo ubitih in ranjenih. Da ne bo le na Černogorskem še konec boja, potrjuje nas knežev ukaz, da se nverstijo mej vojnike vsi 16 in 17 letni mladenčji, vsled česar se pomnoži črnogorska vojska za nekoliko tisuč mož. Dne 14. t. m. skušal je zopet Derviš paša udreti v Černogoro čez Zagarac a po kratkem boju umakniti se je moral zopet. — Muktar paša zajet je v Klobuku na črnogorsko-hercegovski meji, kakor se poroča, a vendar nam se

dozdeva, da mu je pot v Hercegovino odprta, kajti slednji brzjavijo prinašajo, da je odposlal 5 batalijonov proti Bileku, katerega oblega Peko Pavlovič s 4000 možmi.

Dopisi.

V Gorici, 19. okt. (Izv. dop.) V ponedeljek 16. t. m. imelo je naše narodno-politično društvo „Sloga“ občen zbor, katerega se je udeležilo nad 100 udov, volilnih in drugih samih odličnih mož iz vsega Goriškega. Po uže znanem dnevnem redu postavljali so se kandidatje za naš prihodnji deželni zbor in določeni so bili za to možje, katere prinašamo na čelu našega današnjega lista. Opozorujemo, da so bili ti možje izvoljeni brez posebnih ngovorov jednoglasno, in nadejamo se, da bodo tudi naši volilci na dan volitve tako volili.

S postavljenjem kandidatov, se vé, da nij še končana naša volilna borba: stoprav sedaj treba se več opreznosti in resnega, možatega delovanja, da nam protivnik še zadnji trenutek ne zaseje gnjusne ljulike med našo dobro pšenico. Treba nam je biti pozornim do skrajnega trenutka, temveč ko rastejo kandidati, kakor gobe po jesenskem dežju, katerih bi vsaki rad vlovil kak mandat za naš deželni zbor, kateri pa imajo vse druge, nego ene lastnosti, katere mora imeti pravi narodni, ljudski zastopnik, kateremu je na srci duševni in materialni blagor našega zanemarjenega naroda.

Menimo, da nij nam treba pridušati ne posameznih okrajev ne posameznih oseb, temveč zanašamo se na iskreno rodoljubje vseh naših somišljencev, katero mora vsacega navdajati, ki hoče le nekoliko pravice imeti, da ga imenujemo poštenega Slovenca.

Ce je kedaj bila potreba, da se skupno in zajedno postavimo v bran našim protivnikom, gotovo je sedaj; in če hočemo, da pridejo sami taki možje v naše deželno zastopstvo, kateri nam skoz in skoz u-gajajo in v katere smemo staviti naše zaupanje, ki ne bodo le naše politične ampak in v prvi vrsti tudi naše materialne interese proti brezobzirnemu, sebičnemu sovragu po vsem uspešno varovali, treba nam je brez pomisleka voliti one može, kateri ne poznajo samo narodne želje in potrebe ampak kateri imajo vse druge sposobnosti zato. Take može izvolila si je „Sloga“ za svoje prihodnje zastopnike in te moramo voliti, če hočemo biti dobro in dostojno zastopani.

Mi sicer nemamo strahu, da ne bi bili voljeni naši izvoljenci, a to nij dovolj, da proderemo pri volitvah z našimi kandidati, ampak mi želimo in pričakujemo, da bodo oni izbrani jednoglasno; v to svrhu treba je pa, da delano na vse kriplje, kajti tu pa tam se zna vendar še nahajati kak omahljivec, katerega je o pravem času še treba podučiti. Če uže hočemo delati, delajmo dovršeno a ne polovično. Radi tega obračamo se posebno do častite duhovščine in do vseh drugih izobraženih in zavedenih rodoljubov z resno prošnjo, da ne deržijo rok križem, ampak naj pridejo kolikor in kolikorkrat le mogoče z volilnimi možmi v dotiko ter naj jih podučujejo o važnosti deželnozbornskih velitev in o potrebi tacihi zastopnikov, kateri ne le za naš narod čutijo, ampak kateri imajo tudi dovolj srca zagovarjati in braniti vse naše pravice javno pred svetom. Posebno opozorujemo naše prijatelje v tolimskem okraju, da vse upotrebijo svoje moči uže pri prvotnih volitvah, kjer niso še končane,

da bodo sami zanesljivi možaki voljeni kot volilni možje.

Toiminski okraj je edini, kjer se do sedaj niso za občine še nikoli volili neodvisni kandidati, [kakoršni bi bili pravi. Kje tiči temu vzrok, nemamo v mislih zopet razpravljati, saj je menda stvar vsakemu do sita poznana. A od sedaj naprej treba je drugače voliti. Tudi sedaj, poreče kedo, se niso postavili skoz in skoz neodvisni kandidati, a temu odgovarjamo, da gospod Gorjup postane v kratkem popolnem neodvisen.

Še ene lastnosti moramo omeniti, katero morajo imeti naši poslanci. Mi moramo take može voliti, kateri prihajajo in jih je volja prihajati v dotiko z volilci, da poznavaajo od dne do dne natanko ljudsko stanje. Take može postavilo je za kandidat naše društvo „Sloga“, te moramo tedaj voliti.

Iz Sovodenj, 18. okt. Lansko leto imeli smo prvo javno veselico, katere se je izvršila s pomočjo dom. in tujih sodelovalcev na občno zadovoljnost. Letos smo napravili zopet „besedo“, pri kateri so se poleg tujih tudi domače moči prav dobro obnašale. Tretja veselica pa, ki se je imela vsršiti 15. avg. t. l. splavala nam je po leni Ipavi. Ker pa uže dve poslanici v „Soči“ govorite o „falirani besedi“, naj bode tudi meni dovoljeno o njej izpregovoriti. S poslanico veseličnega odbora v 32. števi. „Soče“ se popolnem vjemam, mislim le da sl. odbor nij se svojo poslanico prvotnega zaviralca veselice zadel. V poslanici v 39. števi „Soče“ dozdeva se mi skrita oseba možkega spola, katere si je dala le začasno ime njeznega spola. Pa pustimo mu to veselje; saj imajo ženske možka imena z obseženim „a“, zakaj bi ne imel možki ženskega imena. V imenovanju poslanici govori gospod „Micika“, kateri je tudi ud veseličnega odbora in še celo njegov prvosednik ali „gazda“, da je odbor brez premisleka in ne gledé na težavne okoljščine odločil isto besedo ponoviti. Jako smešno se mi zdi, da se gospod „Micika“ še po časnih širokousti, da je odbor brez pomisleka obljubil slov. občinstvu veselico, kajti odborove sklepe objaviti ima pravico le prvosednik, torej v tej zadevi gospod „Micika“ le tiho. Gledé težavnih okoljščin pa samo toliko: oder je bil napravljen in ravno iste točke prve besede imele so se ponavljati, katere so se (kakor pravi gospod Micika) jako dobro vsršile! To so res težavne okoljščine!! Kar se tiče gospodične dijetantije so roditelji le posredno prepovedali jej na oder stopiti. Kdo pa vé ali nij tudi to gospod „Micika“ spletkarija? Dalje pravi omenjena poslanica, da so odborniki posamezni odpadali. Gerdó je res odpadel gospod „gazda“, odborniki pa še vedno skupaj derže, in pri prvi ugodni priliki napravijo besedo brez gospod „Micika“. Gospode ude veseličnega odbora pa prosim, naj ga o priliki prihodnje veselice ne kličejo iz njegovega samovoljnega „urlauba“, da se popolnem odpočije od težavnega dela in skerbi, kakor se sam hvali, in naj povzije ono „grenko“ hvalo našega „gmajn folkja“ v božjem miru. Torej gospod „Micika“ ne zadostuje pohvala govornikova pri zadnji besedi in v „Soči“, ampak morala bi mu tudi vsaka baba posebej še čestitati. Take častilakomnosti res nisem pričakoval pri gospod „Micika“.

Oprostite gospod „Micika“, če Vaše besede zavrnem, „da se je računilo brez gospodarja.“ Kaj niste bili pri odborovi seji, pri kateri se je določilo isto besedo ponoviti 15. avg? Jaz mislim, da brez prvosednika (g o s p e d a r j a, g a z d e) se nič ne sklepa. Torej udje so sklepali in računili v pričo gospo-

LISTEK.

Tovariš Wörthski.

(Povest iz nemško-francoske vojne)

(Slobodno po nemškem.)

(Dalje.)

Popoludne bil je pogreb „mesečnega oštirja“. Cela vas bila je na nogah; tudi iz Unterbilhja bilo je dokaj seljanov prišlo skazat ranjkemu zadnjo čast. Proti navadi govoril je gospod fajmošter v cerkvi nekaj besedij na zbrano množico. Govoril je o ostrej božjej sodbi; pa nij opustil tudi omeniti, da je moral „mesečni oštir“, mož nagle jeze, kakoršen je bil v življenju, umreti brezji tolažil sv. cerkve.

Ze se je mračilo, da je bila pogrebna slovesnost končana.

V velikej krčmarskej sobi pri „srpu“ sedeli so pogrebei pri „mrtvaškem obedu“ ter nijso si pustili manjkati „na čast preminolega“ niti piva, niti gujata.

V zadnjei sobici hišnej pak je sedela Milka, ter bridko jokala. Ubožica morala je med pogrebom dokaj trdih besedij slišati, da, nekatere stare ženice nijso celo opustile jej povedati, da je ona prav za prav kriva smrti svojega očeta. Druge so jo zmirjale ter Franja obirale, toliko grenkih pač nij vžila še nikedar v svojem življenju. Vse te bridke opomembe pak so deklo globoko v srce peklo, in čutila se je brez tolažila in

zapuščeno v tej uri. Še ko jej je bila pred leti zamrla dobra mati, nij Milka občutila toliko srčnih bolečin, kakor baš danes; debele solze kapale so jej po licih. Skrbipolna in žalostna stala je prihodnost pred njenimi očmi; kaj nek naj bi jej prinesla? Osorni strijc Tone pač bo Milko gotovo ostro čuval ter neumorno na to delal, da jej bo nemogoče ljubljenei Franja še kedaj videti ter z njim govoriti.

V svojej bolesti preslišala je Milka rahel šum pri odprtem oknu.

Temna glava pokaže se pred Milkinim oknom ter vrgši pogled v malo njeno sobo, zgine zopet za zid. Bil je to Jakob, Glažerjev sin iz U., kateri se je bil že davnej zagledal v Milko ter jo begal své svojimi zaljubljenimi naročili. Deklica je vsakokrat tega dečka sé smelim obnašanjem in nelepo zunanostjo dobro zavrnula. Jakob je bil danes tudi eden tistih, kateri so se udeležili pogreba „mesečnega oštirja“, ter se dobro imel z drugimi pri mrtvaškem obedu. Dočim so drugi možje še pili v krčmarskei sobi, umaknil se je Jakob proč, da bi pozvedel, kaj Milka dela.

Malo trenutij potem, ko je glava ogleduha zgnila za zid, potrkal je nekedo rahlo na vrata sobice, kjer je bila Milka.

Brž potem vstopi jako uborno oblečen fantič, kateri je moral biti kakih deset let star, v sobo deklino. Bil je to mali Jurijče, pastir iz U., kateri je Milki že večkrat princsel kako sporočilo od Franjeve strani, in o katerem pač nikedo nij mislil, da tak posel opravlja; imel je popolnoma prost vhod v hišo „mesečnega oštirja“.

Deklica se preplaši in malo stresse ugledavši poslanca. „Jurijče! Ti tukaj?“ vsklikne s tresočim glasom. „Kaj se je prigodilo?“

Poslanec pritisne prst na usta ter počasno dé: „Poslal me je Franjo!“

Poslušalec za oknom vzdigne po teh besedah glavo ter se trega, da ne bi zgubil ni ene besede, kar bosta govorila v sobi.

„Kaj mi sporoča Franjo!“ praša neštrpno deklica.

„Franjo Vas pusti prav lepo pozdraviti“ dé poslanec, „ter Vas prosi, da pridete jutri zjutrej pred solnčnim vzhodom k hrastu „Marije Device“, kjer Vas bo čakal. Franjo Vas prosi, da gotovo pridete, ker misli odpotovati, in za dalj časa od Vas slovó vzeti.“

„Jezus Marija, kam pa hoče iti!“ zavpije bolestno deklica, nič dobrega ne sluteč.

Te glasne besede imele so na poslušalca za zidom pod oknom tak upljiv, da je začel jeze ihteti, kajti zdaj stoprv je spoznal, kako goreče ljubi Milka njega sovražnika.

Jakob je zadosta slišal. Zavije jo za ogel, ter stopi v krčmarsko sobo, kjer so se može gostili.

Obraz njegov bil je od notranje jeze tako spremenjen, da je strijc Tone, kateri je sedel za mizo poleg vrat, to precej zapoznal.

„Jakob, kaj vruga imaš, da tako izgledaš, kakor bi bil ocet mesto mojega vina pil“, šali se Tone, obrnivši se proti baš kar došlemu Jakobu.

Kmetje se zasmijó radi te šale strijca Toneta, in tudi Jakobu zaigra nasmehljaj preko usten, a le posiljen nasmehljaj. Po tem gre Jakob k svojim mladim vrstnikom, ki so konec mize igrali karte.

darja in rezultat se je bil, da bode beseda 15. avg. Ubogi odborniki so torej res obračali in eden je obernil. Morda za to, ker se mu nij po sklepu še vsak ud posebej poklonil in ga prosil, naj te veselice ne opusti? Kar se tiče diletantije, je li narodnjakinja ali ne, to veste, gospod „Micika“ nij vse eno. Nam pravim Slovencem je mari, da imamo narodnjakinje, ker od njih je največ odvisen naš naroden naraščaj. Kar se Janezek nauči, to Janže zna. Tedaj od matere je odvisno, ali bodo njeni potomci slovenskega duha in ne šišmiši, kakošni ste Vi gospod „Micika“, ki ste se ob neki priliki nekako tako-le izrazili: „Kaj je meni mar vaša slovensčina.“ Lep Slovenec ste! Rečem Vam, ko bi bil jaz gospodičina, bi Vas tako dolgo ne hotel poročiti, dokler bi se ne spreobrnili in dovelj ne spokorili, kakor je v resnici neka gospodičina v Ljubljani z nekim storila. — Slovenska dekleta vedó dolžnosti do svojih roditeljev; zagotovim Vas, da vsaka dobro pozna četrto božjo zapoved, torej Vaša pridiga gledé kubahnice in šivanke je odveč.

Veselič, upam, da bode veselčni odbor brez enega diletanta t. j. gospod „Micika“ že napravil na željo občinstva. Prepričan sem, da bodo zunanji diletantje in pevec radi pomagali pri vsaki priliki Sovodnjcem, ker Sovodnje na skrajni meji Slovenije treba je dobro uteriliti ter jih napolniti s slov. življenjem. Res, da sta gg. duhovnik in učitelj izvrstna narodnjaka, toda samo dvema je težko tako važno nalogo hitro in dobro izpolniti, posebno ker se nahaja še mnogo ovir in mrženj proti vsemu, kar je slovenskega. Sovodejci pa bodo vedno hvaležni onim sicer vnanjimi ali okoličanom, ki pa vendar delajo na to, da bi se uteril slovenski duh pri nas. Saj s tem tudi koristijo celi Sloveniji, kajti dobre terdnjave, na meji zabranjujejo sovražniku vhod v središče.

Končnem naj še omenimo, da se prav za prav ne nahaja nobena Micika v Sovodnjah.

Od beneške meje. 18. oktobra. (Izv. dop.). V zadnji številki cenjenega lista „Soča“ smo čitali ne-ljubo vest v italijanskem poželjni Goriškega do Soče, ki je Brice skoz in skoz vz. mirila. Po tem takem bi bila Brda zgubljena, kajti vsa kupčija se sadjem in vinom bi bila uničena. Istina je, da do l. 1866 se je večina briskega vina v „blaženo“ Italijo izvozilo; in sicer v sosedna mesta, kakor Staromesto (Cividale), mnogo pa v Videm (Udine). Dalje brisko vino ni konkuriralo. Sadje tudi ni dajalo Bricem velikega ali vsaj dovoljnega dohodka, ker so morali črešnje in dr. v Videm na prodaj nositi. Cena pa je bila loco Udine 1 gld. cent, večkrat tudi manj. Danes pa, ko je kupčija se sadjem in vinom na severno stran odprta, kakor v Gradec, Beč, Prago in druga severna mesta, prodajajo naši kmetje domačim ljudem pridelke, kateri jim plačujejo črešnje od 6 do 12 in tudi do 20 novcev funt; oni pa pošiljajo robo nemškim trgovcem. Ako bi Avstrija Italiji primorsko deželo do Soče odstopila, potem bi bili mi duševno in materijalno uničeni. Rajši bi videli, da bi se meja premestila na hudournik „Tagliamento“, vsled česar bi pripadalo Avstriji še mnogo mest in trgov. S tem bi se poboljšala, mislim, vinska kupčija.

V poslednjem času se je pričelo po naših pokrajinah narodno, duševno gibanje; veliko odličnih in merodajnih možakov je slovensko — narodnega prepričanja in nadjati se je v kratkem, da glasoviti §. 19. os. post. se bode dejansko splošnoval. Če pridemo pa Benečanom v last, potem je z nami pri kraji in mila majka Slovenija bi bila velicega dela svojih zvestih

Poleg strijca Toneta sedel je Glažar iz U., kateri je goste in veike oblake spuščal iz svoje še srebrom okovane lule, ter v tobakov dim se širokimi ustni pihal. Ugledavši pak Jakoba, kateri je šel mimo njega, dregne komolcem tovariša, rekoč zvitim nasmehljajem:

„Že vem, kaj Jakobu manjka!... nekova deklica mu ne gre iz glave. Vaša Milka!“

Strijc Tone je menda take opomembe že čakal. „Nu, saj bi bila ipak lep par, nadaljuje Glažar, če se Jakob oženi spravim se jaz k pokoju, dam dečku vse gospodarstvo v roke, in poleg tega še celo škrinjico trdih tolarjev.“

Strijc Tone naredi globok požirek iz svoje kupe, potem pak, nagnivši se k Glažarju, dé:

„Takova zveza bila bi tudi meni po všeči, pa o tem še govoriva pozneje!“

„Da... pa Milki menda nij moj Jakob dosta po godu!“

„Deklico ne bomo prašali, če jej je Jakob po godu ali ne, vzeti ga mora, če jaz zaukažem!“, zavrne jezno strijc Tone, ter pri tem tako močno udari s pestjo ob mizo, da kozarci zarožljajo.

„No, potem pa še pozneje o tem govoriva“ meni Glažar.

Strijc Tone ne dá nobenega odgovora na to, ampak le z glavoj prikimlje, češ da je zadovoljen s tem, kar je Glažar rekel. V tem stopi v sobo tudi gozdnar, iskaje si prostora pri dokaj zasedeni mizi.

Dalje prih.

sinov o ropana. Javno vidimo, kako se našim sobratom godi, ki prebivajo od Starega mesta do Koroške meje, vstevši Rezijane. 50 l. ne preteče in uže ne bo ne duha ne sluha po beneških Slovencih. Da bi se tudi nam kaj enacega zgodilo, ni mi treba dokazovati. Lahi hočejo na vsak način Slovence popolnem uničiti ter menjo: Slovenci ne smejo imeti ne ene pravice, temveč italijansčina mora (?) povsod vladati.

Ako bi se ta vest dejansko obistinila, česar se pa ne nadejamo, preseli se gotovo večina naših na levi breg slov. Soče; laški jarem nam ni po volji.

Trst 29. oktobra. — Volitve. — Magistrat, Letina. — Napoleoni. — Trgovsko —

Volitve za magistrat oziroma deželni zbor so predurmi; naši vrli okoličani to dobro vedó in se pripravljajo na važno delo. — Ker pa „Soča“ naši okoličani močno beró, naj mi bode dovoljeno, našim vrlim volilec iz tržaške okolice gorko priporočiti, naj tudi oni volijo enoglasno one moža, katere jim bode priporočalo polit. društvo „Edinost“, ki zastopa, kakor „Sloga“ na Goriškem, narodne interese tržaških Slovencev. — Vse, kar je Soča uže priporočila in tudi danes priporoča volilec na Goriškem, velja tudi za tržaške okoličane. Saj smo najbližji bratje in se moramo najbolj zanimati eni za druge. — Pa tudi mestnim volilec, Slovincem, velja ta opomir; oni naj volijo s tisto stranko, ki je bolj poštena, nikakor naj ne dajo svoje glasove oni tako zvani „konsorteriji“, ki zdaj tako po turško gospodari na magistratu. Mi bi Slovincem in Slovanom v Trstu svetovali, naj se rajši poprimejo partiotskega društva in naj gledajo, da dobe za-se kako koncesijo. Naš magistrat tako slabo gospodari, da bi ga zaslužil, da bi ga vlada dela pod kuratelo. — Davki za mestne potrebe so neizrečeno veliki; naš magistrat pa trosi z obema rokama za kaprice Hermetove; nij dolgo, kar bi ljubil 10.000 gold. za nek hipodrom (konjsko go. šče), pri katerem so vdeleženi nekateri milijonarji. — Ali nij vedel magistrat potrositi na boljši način 10000 fl. — Če hočejo milijonarji konjski umetnosti na čast kaj potrositi, naj potrosijo, saj imajo, a žulj davkoplačalcev nijso namenjeni muham gospodov tržaškega sporta. Vidite volilci, kako je potrebno, da se Hermetovci zaženo iz kapitola. — Zaduja št. Edinosti se jezi čez istrske lahone, ker pravijo v enomer, da je Istra italijanska dežela. — Prav ima Edinost, če pravi, da imajo Italijani v Istri samo pravico kolonistov. Nij dolgo, odkar sem bil v Kopru in sem se prepričal, da so istrski Italijani še slabši od goriških Italijančičev. — Ti ljudje so navadno hudi oderuhi in Slovane derejo na tak način, kakor Turci v Bosni. Zato pa očitno javljajo svoje simpatije do Turkov in slišal sem enega isterskega doktorja na parobrodu izreči besede: „Boljša je turška kultura, nego slovanska in želeti je bolj gospodarstvo Turčina, nego Slovana“ „Simile con simile.“

To je moja gotovo pravična sodba. Tržaška okolica je morda letos gledé letine najbolj srečni del Slovenije; vina je še precej, pa izvrstna kapljica. Tudi Istra je pridelala še precej vina in olja; toda gledé kakovosti vina pravijo doskušeni vinopivci, da uže mnogo let nij bilo tako okusne in močne kapljice. — Istersko vino je sploh znano kot izvrstno, eno najfinjših vin v Avstriji.

Ali jo nijsem zadel zadnjič, ko sem pisal: kupite Napoleonov, če hočete zaslužiti za kozuh? Od zadnjič do danes so Napoleoni porastli za celih 40 soldov in veljajo danes gl. 10.12; morda še porastejo, ker danes ne veruje nihče več na mir. Avstrijska renta pa je včeraj znižala se za cela 2 gld. — Vsled tega veliki mačjevec na borski. Cene kolonijalskega blaga so nategnile za 1 do 2 gold., ta povisek velja posebno gledé kave, katera bo še rastla, če bo vojska, ker naši importerji se drže z cenami po valutni. Olje je tudi porastlo in velja navadno jedilno od gl. 48 do gl. 51. Petrolij velja danes na kolodvor postavljen gl. 47.75 do gl. 48 z 2% odbitka. Rožiči letošnji veljajo danes v magacinu gl. 91¹/₂ vsakih 100 kilog., fige Kalamata so po gl. 20, Puglia po gl. 18, rajz italijanski od gl. 22 do gl. 26, fežol letošnji se prodaja rudeč po gl. 10¹/₂, zelen po 11¹/₂, bel po 10¹/₂, pisan okrogel (koks) po gl. 14, okrogel rumen (kanarin) po gl. 14 do 15 vsakih 100 Kilog. Koruza velja danes na tuk. kolodvora gl. 4.50 do 4.70; vsakih kil. 64.96 = funtov 116. Maslo velja od gl. 89 do gl. 92 vsakih 100 Kil. Tuk. trg je jako trden in cene bodo do prih. tedna morda še poskočile.

Politični pregled.

Stoprav sedaj uvidevajo tudi naši avstrijski Nemci, da nij več mogoče odlagati z rešitvijo orientalnega vprašanja. V volilnih shodih in povsod, kjer se le prilika ponuja, spravlja se jutrovo prašanje na dnevni red. Tako je bil tudi znani Giskra, bivši minister, zbral v Brnu svoje verne in jim je pridigal, kako mora Av-

strija varovati svoje interese na jugu, da nij dovolj, da si vzame Bosno in Hercegovino, ampak da mora še dalje segniti tje do gerske meje in do egejskega morja. Tako, vidite, se spreminjajo naši ljudje in njih politika; kadar vidi, da uže nij drugače, začnejo tudi oni trobiti v isti rog, chorus jih potem pa hvale, da so izvrstni politikarji in pametni možje. Slepništvo, povsod sleparstvo! Kar se tiče aneksije, zadovoljni smo mi, če dobimo Bosno in Hercegovino, drugo naj se pa da Giskri, če ne uže Srbiji in Černegori.

Italijane pokreala je po prstih tudi nemška „National-Zeitung“, glasilo Bismarkovo, zaradi poželjenja po Istri, Trstu, Gorici in Trentinu. „National-Zeitung“ namreč pravi, da bi morali vsaj misliti če ne uže vedeti, da ko bi Italijani segali po Istri in Trstu, bi ne imeli samo z Avstrijo ampak tudi z Nemčijo opraviti. Toliko, pravi, sanguiničnim italijanskim politikarjem na znanje in po tem naj sodijo, kak vtis so napravile njih aspiracije po vseh državah in še posebno v Nemčiji. — Kaj hočemo mi reči k temu in kaj si bodo mislili naši merodajni politikarji; ali se bode tudi njim dozdevalo, da je to začetek prepira mej Italijo in Nemčijo za našo kožo.

Po najnovejih poročilih bode intervenirala samo Rusija v Turčiji in je baje uže sklenila z Rumunijo pogodbo, po kateri ima zadnja prevoziti po svojih železnicah 250.000 mož na Turško. Anglija bode pa pomagala Turčiji brez dvombe in potem imamo rusko-angleško vojsko.

Razne vesti.

Preskušnje učiteljske sposobnosti. — Kedar želi biti pripuščen k preskušnji učiteljske sposobnosti za ljudske ali za mestjanske učilnice, zglaš se pismeno ravnateljstvu izpitnega povjerenstva (preskuševalne komisije) v Gorici vsaj do 25. oktobra, ter povedi katere izmed raznih preskušenj (§. 4 in 5. ukaza min. od 15. novembra 1869) se čel lotiti. Ti glasitvi prideni: a) kratek popis življenja in izobraževanja; b) spričevalo zrelosti, zadobljeno na učiteljskem izobrazovališči; c) izkaz dovršenih narmanj dveh let v dejanski (praktični) šolski službi. — Odgovor prosilcem dojde ob času. — Dne 6. novembra začnejo preskušnje za učitelje, 13. pa za učiteljice.

Sleparija v Trstu. Nekega velikega trgovca v Trstu zasacila je te dni policija pri velikanski slepariji. Jemal je iz nekega magacina petrolij in vzel si je v porazumu z magacinerjem 300 sodčkov več, nego je vkupil; polne sodčke namestil je s praznimi in ko je gospodar pregledoval svojo zalogo, našel je 300 praznih namesto polnih sodov. 300 sodčkov petrolja velja blizo 10000 gld. Magaciner je rekel, da so sodi puščali in da je iz njih iztekel ves petrolij. Gospodar naznani to policiji, katera je dela magacinerja pod ključ, a drugi dan je vže zvedela, kam je prišel petrolij ter precej odpeljala tudi onega velikega trgovca, nekega M. iz Italije v kajho. Sliši se, da so ga sopet izpustili, ker je depositiral 15000 gld.

V Trstu je treba imeti jako odprte oči.

Rojanska čitalnica napravi dne 22. oktobra t. l. besedo se sledečim sporedom: 1. Govor predsednika, 2. Hajdrih, „Pod oknom“ čveterospev, 3. Tombola, 4. Vašak, „Slovan“ zbor, 5. „Garibaldi“ gluma v 1 dejanji, 6. Družbena zabava in ples. — Začetek o 5¹/₂ uri zvečer.

Dne 5. novembra t. l. predstavljala se bode žaloigra v 5 dejanjih „Mlinar in njegova hči.“

Goriško-gradiškim posestnikom.

Častiti gospod!

Glasilo c. kr. kmetijske družbe goriške „Atti e Memorie“ popisuje v svojem vezku od avgusta t. l. stanje naših polj na sledeči način:

„Sedaj se more uže reči, da imamo prav slabo letino. Slabo so se sponesle sviloprejke. Žito se tudi nij sponeslo tako, kakor je kazalo v cvetji; vsled poznega sejanja zakasnilo se je zorenje in dosledno tudi žetev; zernje nij se moglo vsled mnogih boleznij razviti in klasje vzraslo je le redko in slabotno.“

Trajajoča suša jemlje nam upanje do dobre turistične letine in sedaj bi tudi dež nič več ne koristil v pešeni zemlji.

Košnje sena, detelje in ajde bodo tudi ničeve in za žičino bode le malo kerme čez zimo.

Grozdje, katerega zarod uže je bil reven, terpe-lo je po merzem in dolgem deževju v spomladi; se-

daj nij ga več sredstva, s kojim bi si pomagali do dobre tergatve.

Kmetovaloc vidi, da je ves njegov letošnji trud brezuspešen in njegove nade na obilne pridelke splavale so zopet za dolgo časa po vodi. Ne preostaja mu drugega, nego upati in zanašati se na l. 1877.

Ta popis, kakor je po vsem resničen, velja le v obče za celo našo deželo goriško, a ne spušta se v popisovanje žalostnih okoljščin posameznih okrajev.

Dostavi naj se še temu, da je po gorskih krajih toča prepogostokrat razbijala; da ste slana in megla smodile v vipavski dolini in da je grozdna bolezen v kljub žveplanju uničila vsa upanja vinorejcev, potem še-le si nekoliko lahko mislimo žalostno stanje kmetovalcev naše dežele.

Ce bi bile letine prešlih let obilne ali saj srednje, bi ne imeli vznoka tožiti, ker vsak umen kmetovalec misli tudi na to, da od časa do časa ga zna vendar-le kaka neugoda zadeti; a neugode ponavljajo se skoraj vsako leto; uže skoz 25 let do danes razsaja vsako leto bolezen mej grozdem in sviloprejkami in uničuje glavne pridelke našega kraja, da nema posestnik ne le nikacih dohodkov temveč da zgubiva tudi kapital, katerega je z največimi žertvami potrosil proti boleznim, namreč za žveplanje trt in za semena.

Književni urad daje nam najbolj prepričavne dokaze o slabih ekonomičnih razmerah naših posestnikov.

Primerjaje zapisnike l. 1852 z onimi l. 1876 uvidimo, da si naše posestvo, odkar je začela grozdna bolezen, nij moglo več opomoči in da dolgovi od leta do leta več in tem občutljivejši postajajo ter da so do skrajne meje velikansko narastli, bodisi zaradi pomanjkanja dohodkov, bodisi zaradi najemanja kapitalov v nadi, je kmalo zopet povrniti.

Izvemši gorske kraje naše dežele je povsod v veljavi sistema kolonov; koloni nimajo nikakih drugih dohodkov nego en dal vsakoletnih pridelkov in ker teh nij letos, nahaja se na tisuče družin v prav revnem položju.

Posestniku nij le skrbeti v slabih letinah za svojo družino, ampak prisiljen je bodisi iz človekoljubja, ali v svoj lastni interes preskrbeti tudi kolone in primoran je jim ali posoditi denarja ali pa dati živeža, kar se mu pa le redko kedaj poverne. Kakor pa naraščajo dolgovi posestnikov, ravno tako tudi oni kolonov neizmerno; in če se zadnjih več del ne dobi nazaj ali le jako malo in zna biti po brezsrčnih eksekucijah, vsled česar bi le toliko beračev nastalo, ali ne dokazujejo potem tako ogromni dolgovi žalostno položje naših poljedelcev?

In poleg vsega tega, nad čemer ne more nikdo dvomiti, rastejo davki brezmerno vsaki dan in do take visokosti, da v bogemu posestniku nij več mogoče je prenašati.

Po l. 1849 dobili smo dve vojskini dokladi k davkom, kateri bi imele biti le začasni. In v 10 letih miru niso le ne odpadle te doklade, temveč sklenilo se je jih nikdar več ne odpraviti in jih ravno tako pobirati, kakor direktne davke. Pa to še nij vse.

Po postavi 24. majnika 1869 poterjeni po naših postavodajnih korporacijah samo v ta namen, da se preuravnajo direktni davki, porodila nam je saj na Goriškem in specijalno v Furlaniji občutljivo povečanje davkov, čeravno bi se imeli le preuravnati.

K temu pridejo potem še le deželne, občinske, šolske in cestne potrebe, vsled česar in ker pravijo, da je jedno bolj potrebno od drugega, naraščajo naklade v takej meri, da se morajo posestnikom zljajšati ta bremena, če se jih noče popolnem uničiti.

Oporeče se nam, da je po postavi uže preskrbljeno za to, da se za nekatera elementarna poškodovanja lahko dobi popolno oproščenje davkarskih plačevanj ali vsaj nekoliko gledé na škodo, katere so pridelki terpel; a pomisli se naj, da ta oproščenja davkoplačevanj so le prav malo izdatna in da postava ne preskerblja za vse one škode in vse one žalostne okoljščine, katere kmetu vse dohodke poberejo.

Ce pa v postavah nij preskerbljeno pomoči za take škode in take izvanredne okoljščine, potem bi morale gosposke, katere morajo vendar poznati resnično stanje, provzročiti izjemno pomoč za davkoplačevalce od centralnih uradov.

Bodisi pa, da podložne gosposke ne poznajo popolnem žalostne situacije poljedelcev, ali pa da se iz posebnih ozirov ne upajo povedati resnice predpostavljanim; bodisi da centralni uradi ne ljubijo, da bi se njihovi proračuni nekako alterirali ter da bi za državno blagajno oni dohodki odpadli, po katerih so umerjeni njihovi preliminirani stroški — resnično je, da se v enem kakor drugem kraji za pobiranje davkov vse le mogoče eksekucije uporabljajo, kakor da bi davkoplačevalci imeli preobito denarja in da je samo le od njih volje odvisne nesti jih v davkarije.

Ce se bode nadaljevalo tako postopanje in če se bodo v kljub slabim letinam davki vedno poviševali, potem mora priti čas, da poljedelci obnemorejo pod težo takih slabih okoljščin ter da nastane v naših krajih taka ekonomična kriza, nič manj pogubna kakor ona leta 1873 za derzno špekulacijo.

Dosedaj so se posestniki z neverjetno brezskrbnostjo zanašali na boljše letine; mislili so vedno, da

bode vendar enkrat konec grozdne bolezni in upali so, da se zopet povernejo oni časi, v katerih so jim sviloprejkaj kaj vergle, a po dvajsetletni skušnji in upanju, katero se nij nikoli uresničilo, bilo bi abotno še dalje molčati. Čas je prišel in skrajni čas je, da začne posestnik pomisljevati in skrbeti za svoje stanje v lastno korist in v korist cele dežele, da si poišče pomočkov, naglih in izdatnih, ne da bi odvernil popolnem protečo nesrečo, pač pa da bi omejil njeno razširjenje.

Razni predlogi, pritožbe in ugovori posameznikov ne pomagajo nič, le kompaktno vzajemno postopanje nam more kaj koristiti.

Da pa bo naše postopanje zajedno in resno, treba da se vsi posestniki brez razločka narodnosti po postavnem potu zberejo, da razpravljajo svoje zadeve in interese, da predlagajo sredstva, katera bi jim pomagala, in da se sledjč, da ne bi bilo zborovanje zastoj, izbere stalni odbor, kateri bi po svoji moči imel skrbeti za to, da bi zborove resolucije ne bile brez uspeha.

Podpisani poprijeli so se te ideje s prepričanjem, da je potrebno začeti z akcijo, nadejaje se podpore sointeresiranih.

V to svrhu povabljajo se vsi goriški posestniki v občen zbor dne 12. nov. t. l. ob 9. uri zjutra v mestno dvorano v ulici mestnega vrta (Giardino pubblico), katero nam je v ta namen blagovoljno prepustil slavni goriški magistrat.

Ker podpisanemu odboru nij mogoče ta poziv

vsacemu posameznemu posestniku poslati, {prosijo se vsi oni, kateri ga dobé, da bi ga razglasili mej svejimi znanci.

Tega zbora udeležiti se smejo sami posestniki ali njih zastopniki; oni, kateri niso dovolj poznani in kateri nemajo nikoga, ki bi je zastopal, naj si priškerbijo spričevalo od svojega županstva.

Da se bode veršilo zborovanje redno, sestavil se je sledeči

RED:

1. Podpisani odbor začne zborovanje in potem se zbereta predsednik in zapisnikar.

2. Voljen bode tisti, kateri bode imel večino glasov.

3. Predlogi za zborovanje o potrebnih sredstvih za zboljšanje ekonomičnega stanja posestnikov. Prednost do razprave bodo imeli oni predlogi, kateri se pismeno podajo podpisanemu odboru do 10. nov. t. l.

4. Volitev permanentnega odbora, kateri bo imel izvršiti zborove sklepe.

V Gorici, 25. sept. 1876.

G. G. Strekel	Rud. baron Tacco
Fr. Malnig	And. Kocijančič
Fr. plem. Gironcoli	L. Tausani
D. vitez Pagani Fr.	L. gr. Delmestri
Fred. plem. Dottori	Josip Nanut
Fr. Leban	Jan. plem. Bartolomei.

NB. Pisma na začasni odbor gledé tretje točke naj se pošiljajo gosp. G. G. Strekel v Gorici.

JOSIP CESCOTTI

diletant umetnih ognjev

v Gorici, gosposka ulica št. 149

ima veliko zalogo raznih raket in bengalični ognjev, dalje napravlja vsakovrstne umetne ognje z največo natančnostjo i po fabriški ceni. —

Razpis učiteljskih služeb.

V sežanskem šolskem okraju razpisujejo se s tem učiteljske službe v šolskih občinah III. verste in sicer:

v Škerbini, Repentabru in v Rodiku.

Dohodki teh služeb so določeni v §§. 22 in 30 deželne šolske postave 10. marcija 1870.

Prosilci naj vložijo svoje prošnje previdene s dokazom učiteljske sposobnosti in dosedanega službovanja naj dalje do 15. novembra 1876 pri dotičnih krajnih šolskih svetih.

Prosilci, ki ne služijo v tem šolskem okraju, naj vložijo prošnje po njim predpostavljenih šolskih oblastnijah.

C. k. okrajni šolski svet

v Sežani, dne 12. oktobra 1876.

Pri Dunajski razstavi l. 1873 2 medaliji za napredek za 8 zvonov se skupno težo 300 centov, vlitih za votivno cerkev na Dunaji in razstavljenih.

Ces. kralj.

dvorna livarna za zvonove in metale

Ignacija Hilzerja & sinov

v Dunajskem Novem mestu

(Ignaz Hilzer & Sohn in Wiener-Neustadt).

se priporoča za naročevanje zvonov vsake teže in vsakega glasa

ter tudi za vsake Za prej odločeni glas ali čisto harmonični akord naročenega zvonovja (več zvonov) se daje poročstvo. Zvonovom se pridaja tudi vsa druga oprava, jarmi iz lesa ali železja po najboljši in najnovejši šegi narejeni, tako da se veliki in težki zvonovi prav lahko gonijo, ker teko po zobcih na novo iznajden način; tudi se lahko presučejo, kedar koli treba, brez posebne naprave, tako da zvonovi dalje trpe in mnogo lepši pojo.

Naročila se izgotovljajo natančno in po ceni. Zarad plače so v-godni pogoji.

Kar ta liv. ubstoji, 33 l., je vliła 2930 veči zvonov, ki so tehtali 12800 c.

izdelké iz vlitiga metala.

Tudi se zvonovi tako vredijo, da se pri zvonjenji vsi lepo vjemajo in kembli drug za drugim v lepem redu bijejo. Za tako vredenje je iznašla ta livarna novo sistemo, po kateri vsak novo opravljeni zvon, pa tudi vse zvonove v zvoniku en sam človek v kakih urah po zeló priprosti napravi brez vseh stroškov tako vrediti mora, da zvonovi enako, hitreje ali bolj počasi tekó. Ta naprava se da posebno v-godno napraviti pri jarnih iz železa skovanih, ki tekó na okroglih zobeh po lastni c. k. izključivo priv. iznajdbi.